

Από το Δυτικό Βερολίνο

Η επιβίωση ενός κτιριακού συγκροτήματος

πρόλογος και ελεύθερη μετάφραση

από τη Γιάννα Χαραλάμπους

Κάτοικοι και αυτοδιοίκηση

Από το βιβλίο «Ανακαίνιση της συνοικίας του Kreurborg (Βερολίνο)», διαλέξαμε να μεταφράσουμε ένα μικρό κομμάτι που δείχνει με ποιο τρόπο η αποφασιστικότητα των κατοίκων και η ενεργητική τους επέμβαση κατάφεραν να λυγίσουν και αν αλλάξουν την πολιτική του δήμου για τη συνοικία του Kreurborg. Η περίπτωση του Kreurborg είναι χαρακτηριστική, γιατί αυτή η συνοικία γνώρισε στη δεκαετία του '60 ένα μεγάλο κύμα καταδαφίσεως ανοικοδομήσεως, πράγμα που προκάλεσε μια πραγματική και δυναμική αντίδραση από μέρους των κατοίκων. Αυτή η αντίδραση εκφράστηκε κυρίως με καταλήψεις των άδειων κτιρίων που προορίζονταν για κατεδάφιση, αλλάζοντας έτσι τον συσχετισμό δυνάμεων ανάμεσα στη διοίκηση και στους πολίτες. Σ' όλη αυτή τη διαδικασία έπαιζαν σημαντικό ρόλο δύο οργανισμοί: Η IBA και η AEK.

-IBA: Διεθνής έκθεση αρχιτεκτονικής και πολεοδομίας του Βερολίνου.

-AEK: Ομάδα εργασίας για τη δημιουργία επιτροπής ανανέωσης της ζώνης Krottbusser-tor.

Ακολουθεί την παράδοση των άλλων διεθνών εκθέσεων του Βερολίνου, που είχαν σαν σκοπό την προώθηση νέων ιδεών και τον προσανατολισμό της πολεοδομικής πολιτικής του δήμου.

42 μόνιμα μέλη (αρχιτέκτονες, πολεοδόμοι, κοινωνιολόγοι κ.ά.) κι ένας μεγάλος αριθμός εξωτερικών συνεργατών εξασφαλίζοντας τη λειτουργία της έκθεσης.

Η AEK: Η επιτροπή αποτελείται από αντιπρόσωπους όλων των «χώρων» της συνοικίας. Από τους αντιπρόσωπους του γερουσιαστή μέχρι τον αντιπρόσωπο της επιτροπής των καταλήψεων. Η πλειοψηφία των μελών της επιτροπής αποτελείται από τους αντιπρόσωπους των κατοίκων.

Το συγκρότημα 89 που είχε εγκαταλειφθεί σιγά-σιγά από τους κατοίκους του μέχρι το 1980, βρίσκεται μέσα στη ζώνη που επηρεάστηκε πιο πολύ από τις κατεδαφίσεις-ανοικοδομήσεις του ανατολικού Kreurborg.

Τις πρώτες κατεδαφίσεις της δεκαετίας του '70 θα ακολουθούσε η ολική κατεδάφιση του συγκροτήματος. Όπως και για τα διπλανά κτίρια, επρόκειτο για μια αναδιοργάνωση του οδικού δικτύου σε σχέση με τον αστικό νοτιο-δυτικό αυτοκινητόδρομο. Στη θέση του συγκροτήματος 89 θα γινόταν συνένωση με τον αυτοκινητόδρομο. Όπως είναι γνωστό, τα σχέδια για τον αυτοκινητόδρομο έχουν εγκαταλειφθεί.

1980-1981: Μια νέα κατάσταση διαφαίνεται, αρκετοί νέοι καταλαμβάνουν τις άδειες κατοικίες, οργανώνουν μια επιτροπή του συγκροτήματος, και με τη υλική βοήθεια της IBA, της AEK και της εκλεγμένης επιτροπής της συνοικίας, προτείνουν σχέδια για ανακαίνιση των κατοικιών και διαρρύθμιση των ελεύθερων χώρων. Το πρόγραμμά τους είναι φιλόδοξο:

- Επιδιόρθωση των κατοικιών που έχουν καταληφθεί.
- Δημιουργία μιας πράσινης όασης στη γωνιά του συγκροτήματος.
- Κατασκευή εξοπλισμών και οργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων.

Η επιδιόρθωση των κατοικιών γίνεται (όπως αλλού στο Kreurborg) με βάση τις ομάδες αλληλοβοήθειας. Σε μερικές περιπτώσεις, η επίβλεψη των εργασιών γίνεται από οργανισμούς επαγγελματικής διαπαιδαγώγησης, όπως το SPI (Ινστιτούτο κοινωνικής διαπαιδαγώγησης). Το Ινστιτούτο αυτό οργανώνει την επαγγελματική διαπαιδαγώγηση με τέτοιο τρόπο ώστε οι νέοι, μαθαίνοντας τη δουλειά στα σπίτια που κατάλαβαν, να καλύπτουν σε ώρες εργασίας το 15% του κόστους της επισκευής, ποσοστό που θα έπρεπε να καλύψουν για να μπορούν να χρησιμοποιήσουν έπειτα τις κατοικίες.

Αξίζει να διηγηθούμε το ιστορικό της δημιουργίας του πράσινου χώρου στη γωνιά του συγκροτήματος, που βρίσκεται σε «στρατηγικό σημείο». Ο δήμος θεωρεί την άχτιστη αυτή γωνιά ντροπή για την πόλη, γιατί είναι το πρώτο πράγμα που βλέπει κανείς όταν πλησιάζει το κτιριακό συγκρότημα. Ο δήμος σκοπεύει να χτίσει εκεί πέρα ένα εφταόροφο γωνιακό κτίριο πολυτελείας. Όμως, για να γίνει αυτό χρειάζεται να κατεδαφιστεί το διπλανό κτίριο (κοντά στο κανάλι), το οποίο όμως είναι καταλημμένο και επιδιορθώνεται.

Τόσο οι ομάδες αλληλοβοήθειας όσο και η επιτροπή του συγκροτήματος, αποφασίζουν να μεταφέρουν τον χώρο αυτό σε πράσινη γωνιά, να φυτέψουν δέντρα και να τον προεκτείνουν μέχρι τη γέφυρα, δημιουργώντας με αυτό τον τρόπο έναν πράσινο πεζόδρομο, και δίνοντας έτσι μια πιο ευχάριστη όψη στο συγκρότημα (κυρίως σε σχέση με το εφταόροφο κτίριο, το οποίο δεν θέλουν). Ο χώρος καθαρίζεται και αρχίζουν να γίνονται οι προεργασίες. Το IBA, για να υποστηρίξει τους νέους, εγγράφει την επιδιόρθωση των κτιρίων στο πρόγραμμά τους, αντισταθμίζοντας ταυτόχρονα τα σχέδια του δήμου για πολυκατοικία. Γίνονται σχέδια για τη διαρρύθμιση του χώρου, σύμφωνα με τις επιθυμίες των κατοίκων. Οι δύο πιθανές λύσεις -πολυκατοικία ή πράσινος χώρος- έρχονται τώρα σε αντίθεση και φαίνονται ασυμβίβαστες.

Το 1983, μετά από πολλές συζητήσεις, ο δήμος (χωρίς, ωστόσο, να εγκαταλείψει τα σχέδια) παραχωρεί στους νέους μια προθεσμία μέχρι το 1987, ημερομηνία μέχρι την οποία θα πρέπει να παρθεί μια απόφαση. Στο μεταξύ, οι νέοι μετατρέπουν κι άλλους χέρσους χώρους του συγκροτήματος σε πράσινους χώρους ή σε χώρους αναψυχής. Η σημερινή κατάσταση παρουσιάζεται ως εξής:

- 50 κατοικίες έχουν επιδιορθωθεί πλήρως ή βρίσκονται σε τελικά στάδια επιδιόρθωσης.
- Οι εγκαταστάσεις του ειδικού εξοπλισμού για παράλυτους έχουν γίνει.
- Η γωνιά του συγκροτήματος χρησιμοποιείται από τους νέους.
- Οι χέρσοι χώροι μετατράπηκαν σε χώρους αναψυχής ή πρασίνου.

Η προώθηση πολλών σχεδίων (με την υποστήριξη της IBA) για διάφορα κτίρια, απέτρεψε τον δήμο από του να μετατρέψει και το συγκρότημα 89 σε πειραματικό χώρο. Οι μαχητικές πρωτοβουλίες των νέων, για διάσωση και ανακαίνιση των κατοικιών και δημιουργία χώρων αναψυχής και πρασίνου, επικροτήθηκαν όχι μόνο από τους οργανισμούς που δρουν στη συνοικία (IBA, AEK, εκλεγμένη επιτροπή της συνοικίας) αλλά και από τους κατοίκους της περιοχής. Πρέπει να αναφέρουμε ότι σήμερα ο χώρος εκτιμάται πολύ απ' όλους τους κατοίκους της πόλης, οι οποίοι συνηθίζουν να πηγαίνουν συχνά στο κανάλι.

[Χρειάζεται Αγγλική Μετάφραση, Χρειάζεται Τούρκικη Μετάφραση, Εντός των Τειχών \(Τεύχος 11\), Δεκαετία 1980-1989, 1986, Λευκωσία, Λευκωσία \(νότια\)](#)

From:
<https://movementsarchive.org/> - Κυπριακό Κινηματικό Αρχείο
Cyprus Movements Archive
Kıbrıs Sosyal Hareket Arşivi

Permanent link:
https://movementsarchive.org/doku.php?id=el:magazines:entostonteixon:no_11:west_berlin

Last update: **2020/07/14 17:05**

